

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 40
din 21.01.2015

Dosar nr.: 549/2014

Petiția nr.: 6225/17.09.2014

Petent: K Cși K I E (părinții copilului K E-S)

Reclamat: Școala Bathory Istvan

T N Z

Inspectoratul Școlar Sibiu

Obiect: discriminarea copilului petenților pe criteriu de handicap (sindrom Down) și al vârstei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

I.1.1. K C și K I E, domiciliați Județul Sibiu

I.2. Numele și sediul reclamațiilor

I.2.1. Școala Bathory Istvan, reprezentată legal prin director Szederyesi Gheorghe, cu sediul în str. Johannes Honterus, nr. 21, Mediaș, Județul Sibiu

I.2.2. T N Z, învățătoare la Școala Bathory Istvan, cu sediul în str. Johannes Honterus, nr. 21, Mediaș, Județul Sibiu, cu domiciliul ales la sediul școlii pentru comunicarea tuturor actelor de procedură

I.2.3. Inspectoratul Școlar Județean Sibiu, reprezentat legal prin Inspector Școlar General Ș F, cu sediul în Sibiu, str. Berăriei, nr. 2, Județul Sibiu.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin sesizarea făcută, petenții arată faptul că sunt părinții unui copil cu sindrom Down, născut la data 26.07.2002. Acesta a urmat cursurile clasei pregătitoare ale Școlii Gimnaziale Bathory Istvan din Mediaș. Copilul trebuia să treacă în clasa I-a, în aceeași unitate de învățământ. În data de 10.09.2014 părinții au fost sunați de către inspectorul școlar S K de la ISJ Sibiu care le-a recomandat să retragă dosarul copilului de la școala Bathory. În data de 15.09.2014, odată cu festivitățile de începere a noului an școlar, copilul a fost pus într-o situație de inferioritate în raport cu ceilalți copii. Nu i s-a pregătit o bancă și practic nu a putut începe școala, directorul și învățătoarea copilului refuzând să permită participarea copilului la cursuri. Astfel copilul a rămas în afara sistemului de învățământ.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.) a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 14.10.2014 la sediul C.N.C.D., petenții fiind citați prin adresa nr. 6225/25.09.2014 iar partea reclamată T N Z fiind citată prin adresa nr. 6411/25.09.2014. La termenul stabilit s-au prezentat petenții împreună cu fiul lor, lipsind partea reclamată.

3.3. Față de precizările petenților s-a procedat la acordarea unui nou termen, fiind citați petenții precum și părțile reclamate Școala Bathory Istvan, T N Z și Inspectoratul Școlar Sibiu, citarea făcându-se prin adresele nr. 6948/16.10.2014, termenul stabilit fiind 04.11.2014.

3.4. La termen s-au prezentat petenții și reprezentantul școlii Bathory Istvan, SG, director al școlii. Li s-au înmănat petenților înscrisurile transmise de către Inspectoratul Școlar Județean Sibiu, respectiv de către Școala Gimnazială Bathory Istvan din Mediaș.

3.5. Prin adresa nr. 19887/09.12.2014 petenții au formulat note scrise.

3.6. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petenților

4.1.1. Petenții arată faptul că sunt părinții copilului K E-S, născut la data de 26.07.2002, fiind diagnosticat cu sindromul Down.

4.1.2. Copilul a crescut în comuna Blăjel, urmând cursurile grădiniței din localitate, cu predare în limba română, de la vârsta de 3 ani. În primii trei ani petrecuți la grădiniță copilul nu a reușit să învețe limba română. Între timp, la grădinița din localitate a venit o educatoare cunoscătoare de limba maghiară, cu diplomă în psihologie, fiind și psihopedagog, văzându-se mici progrese în evoluția copilului.

4.1.3. Considerând că a petrecut destul timp la grădiniță, părinții au hotărât înscrierea copilului, pentru anul școlar 2013-2014, în clasa pregătitoare la școala gimnazială Bathory Istvan din Mediaș, conducerea școlii fiind informată și despre starea de sănătate a copilului, fiind depus și certificatul de încadrare în grad de handicap eliberat de către D.G.A.S.P.C. Sibiu (copilul se află în evidența D.G.A.S.P.C. de cinci ani).

4.1.4. Clasa pregătitoare a fost preluată de învățătoarea O O care s-a ocupat cu mult profesionalism de copil, ajutându-l să se integreze în colectiv. Pe parcursul anului școlar nu a existat nici o plângere din partea părinților copiilor ori a cadrelor didactice.

4.1.5. Problemele au început în data de 10.09.2014 când petenții au fost sunați de către inspectorul școlar Ș K de la Inspectoratul Școlar Județean Sibiu care i-a rugat să retragă dosarul copilului pentru că există o reclamație referitor la statutul copilului lor.

4.1.6. Pentru clarificarea situației s-au deplasat la școala din Mediaș unde au discutat cu directorul școlii, întrebându-l dacă știe ceva despre o reclamație venită împotriva copilului lor. Directorul școlii i-a informat că între timp copilul a fost orientat într-o altă școală și că a depășit vârsta pentru a putea fi înscris în clasa I-a. Petentul a întrebat de ce li se comunică atât de târziu acest aspect și de ce învățătoarea nu a făcut o cerere scrisă, care să urmeze traseul legal pentru ca părinții să poată informa D.G.A.S.P.C. Sibiu despre situația nou creată și pentru a se găsi cea mai potrivită cale pentru copilul lor. Având în vedere că nu a existat o informare scrisă petentul l-a informat pe director că se vor prezenta la școală la 15 septembrie întrucât copilul este oficial înscris la școală.

4.1.7. La data de 15 septembrie 2014 petenții s-au prezentat la școală împreună cu copilul constatând faptul că în sala de curs nu exista o bancă pregătită pentru copil, petenții și copilul fiind puși într-o situație umilitoare.

4.1.8. După ce s-au așezat toții copiii în bănci, petenții au dorit să discute cu învățătoarea însă între timp a intrat în clasă directorul școlii invitându-i în biroul său. Întrucât nu au reușit să ajungă la un numitor comun urma ca problema să fie rezolvată la ședința cu părinții din aceeași zi.

4.1.9. La ședința cu părinții s-a prezentat doar petentul care a expus situația copilului și istoricul său preșcolar și școlar. Învățătoarea l-a întrerupt și pentru a se evita o altă situație jenantă petentul a părăsit sala de clasă, motivat de faptul că învățătoarea a afirmat că va părăsi clasa dacă nu o va face petentul .

4.1.10 Prin adresa nr. 19887/09.12.2014, petenții arată faptul că la sugestia Inspectoratului Școlar și a directorului școlii s-au adresat din nou CJRAE Sibiu solicitând reorientarea școlară către Școala Bathory, următoarea comisie urmând să se desfășoare la data de 11.12.2014. Între timp învățătoarea copilului a intrat în concediu de maternitate, clasa fiind preluată de altă învățătoare care le-a comunicat că este dispusă să primească copilul dacă va primi acordul directorului. Directorul școlii a arătat și în scrisoarea adresată CNCD că în prezenta unei orientări școlare pentru anul școlar 2014-2015 ar fi înscris copilul în clasa I în pofida unor reacții negative a unor părinți.

Punctul de vedere al părții reclamate, T N Z

4.2.1. Prin punctul de vedere exprimat, partea reclamată a arătat faptul că este învățătoare fiind angajată a Ministerului Educației Naționale prin Inspectoratul Școlar Județean Sibiu din anul 1994.

4.2.2. Petenta mai arată faptul că nu are competența de a înscrie, refuza ori dezavantaja un copil întrucât nu are sarcini în acest sens. Competențele sale sunt legate de predare, învățare și evaluarea copiilor.

4.2.3. La începutul anului școlar 2013-2014a primit lista cuprinzând elevii clasei I-a, făcând demersurile pentru a amenaja sala de curs.

4.2.4. Clasa a fost preluată de la învățătoarea OO, afirmând verbal că va fi o clasă bună, fără probleme. Nu i-a fost înmănat raportul de monitorizare al copiilor iar raportul de evaluare l-a înmănat individual părinților, al doilea exemplar fiind stocat pe stick.

4.2.5. În data de 15.09.2014 era ocupată cu întâmpinarea copiilor și concentrată asupra discursului pe care urma să îl țină, observând faptul că directorul școlii a solicitat unei persoane să îl urmeze la direcțiune.

4.2.6. La ședința cu părinții care a avut loc în după-amiaza aceleiași zile, s-a prezentat o persoană care a s-a ridicat dând citire unor articole din legi și a făcut trimitere la sindromul Down, aceste aspecte nefiind cuprinse pe ordinea de zi.

4.2.7. A vrut să părăsească clasa, însă între timp acea persoană a părăsit sala de clasă, menționând că este preot reformat și îl respectă pe domnul director și că a înțeles problema.

4.2.8. Nu cunoaște situația anterioară începerii anului școlar, nu le cunoaște pe persoanele care au făcut sesizarea, nu a avut nici o tangență, nu i s-a prezentat nici o situație și nu i s-a cerut nici o părere.

4.2.9. Personal, consideră că nu are calitate în prezenta cauză, copilul nu face parte din colectivul clasei, nu are competența de a înscrie elevii considerând că este necesar să fie solicitat punctul de vedere al Inspectoratului Școlar Sibiu și al unității școlare, situația în care se află afectând-o fizic (fiind însărcinată în luna a VI-a), ca moralitate și ca imagine.

Punctul de vedere al părții reclamate Școala Bathory Istvan

4.3.1. Prin punctul de vedere formulat, se arată faptul că fiul petenților a fost înscris în clasa pregătitoare la școala Bathory Istvan, prin cererea de înscriere părinții menționând că există un certificat medical de încadrare în grad de handicap. Directorul școlii a solicitat depunerea documentelor doveditoare precum și certificat de orientare școlară pentru ca copilul să beneficieze de programa adaptată și plan de recuperare. Părinții au depus întreaga documentație solicitată.

4.3.2. Centrul județean de Resurse și Asistență Educațională Sibiu a eliberat certificatul de expertiză și orientare școlară și profesională nr. 1504/19.09.2013 prin care copilul este orientat către Centrul Școlar de Educație Inclusivă Mediaș pentru perioada de școlarizare – Clasa pregătitoare-clasa a IV-a. Școala a aflat ulterior de existența acestui certificat; cu toate acestea la solicitarea părinților copilul a fost primit în colectivitate încă din prima zi de școală a anului școlar 2013-2014. În cursul anului școlar învățătoarea și profesorii care predau la clasă (religie și engleză), au lucrat diferențiat fără ajutorul unui profesor de sprijin. A fost acceptat de colectivitate și s-a

constatat faptul că din punct de vedere afectiv și emoțional, copilul se simte bine la clasă. Directorul școlii cunoaște în mod direct aceste aspecte întrucât a predat limba engleză la clasă. Copilul nu a avut un comportament violent și în timpul anului școlar nu a primit nici o reclamație. Într-adevăr nu a reușit să îl implice în activitățile didactice decât într-o mică măsură dar acest lucru nu a deranjat desfășurarea procesului didactic.

4.3.3. De puține ori se juca cu copiii și nu participa la serbările clasei, urmărind spectacolul alături de părinții săi de care este foarte atașat, nesimțindu-se în largul lui la o modificare a ambientului. Datorită lipsei unor servicii educaționale pe care doar învățământul special le poate asigura, dezvoltarea cognitivă, a limbajului și a comunicării nu au fost îmbunătățite decât într-o mică măsură, lucru dovedit și de raportul de evaluare de la finalul clasei pregătitoare care atestă că nici un aspect vizat din domeniile de dezvoltare nu a fost îndeplinit.

4.3.4. Raportul de evaluare a fost prezentat părinților la data de 03.06.2014. Atât învățătoarea copilului cât și directorul (în calitate de director și de profesor de limba engleză) au comunicat în permanență cu familia copilului, părinții fiind înștiințați de evoluția sa. Cu toate că nu a acumulat cunoștințe, părinții au fost mulțumiți de evoluția copilului și de faptul că se simțea bine la școală

4.3.5. Planul de recuperare eliberat de D.G.A.S.P.C. pe baza căruia s-a realizat școlarizarea copilului în anul școlar 2013-2014 menționează și faptul că se recomandă abordarea Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Sibiu în perioada mai iunie 2014 pentru reorientarea școlara către o instituție de învățământ adecvată, în vederea școlarizării corespunzătoare. În caz contrar certificatul de expertiză și orientare școlară inițială prin care copilul a fost orientat către Centrul de Educație Inclusivă Mediaș rămâne în vigoare (se referă la un ciclu de învățământ), în timp ce planul de recuperare este valabil doar în anul școlar 2013-2014.

4.3.6. În data de 09.09.2014 directorul școlii a fost înștiințat de către inspectorul școlar de o reclamație din partea părinților clasei în care a fost elev copilul cu privire la comportamentul acestuia în anul școlar precedent și de faptul că, datorită diferenței de vârstă de 4 ani dintre copil și media clasei nu este legal să fie înmatriculat în anul școlar 2014-2015.

4.3.7. În aceeași zi a convocat Consiliul de Administrație; datorită faptului că singurul certificat este cel care orientează copilul către Centrul de Educație Inclusivă Mediaș s-a hotărât recomandarea copilului către Centrul de Educație Inclusivă Mediaș. Acest lucru a fost comunicat și părinților care au venit de mai multe ori la școală și le-a sugerat acestora să solicite un nou certificat de orientare școlară, dacă nu doresc să beneficieze de serviciile învățământului special.

4.3.8. După deschiderea festivă a anului școlar 2014-2015 elevii, însoțiți de conducătorii claselor și de părinți au intrat în clase. Există liste preliminare însă acestea pot suferi modificări pentru că sunt cazuri în care s-au înscris copii în prima sau în a doua zi de școală. Aceste liste nu sunt destinate afișării întrucât conțin CNP-ul. Având în vedere cele arătate copilul nu a fost inclus pe listă. Când a vizitat clasele doar pentru clasa I fusese afișată lista pe ușa de la intrare. Copilului nu i s-a amenajat o bancă dar acest lucru ar fi putut fi remediat pentru că există bănci și scaune suplimentare. Pentru a evita discuțiile în clasă petenții au fost invitați în biroul directorului unde s-a purtat o discuție în prezenta reprezentantului primăriei, domnul O. C. Acolo și-a exprimat regretul pentru situația creată fiindu-le din nou sugerată petenților înscrierea copilului într-o unitate care să asigure existența psiho-pedagogică adecvată sau se să se adreseze CJRAE Sibiu pentru o reorientare școlară.

4.3.9. În perioada imediat următoare Inspectoratul Școlar Județean Sibiu a format răspunsul la reclamația părinților cu privire la comportamentul copilului petenților prin care se recomandă apelarea la CJRAE Sibiu pentru evaluarea complexă și pentru orientare școlară a acestuia, înregistrată cu nr. 4284/ 15.10.2014 Anexa nr. 12). Menționează faptul că a intrat în posesia scrisorii de intenție a părinților care reclamă școlarizarea copilului mai târziu și a fost surprins de faptul că aceasta nu este semnată, precum și de conținutul acesteia, care invocă printre altele comportamentul violent al copilului. Din păcate există manifestări de violență în mediul școlar între copii mult mai grave decât cele expuse în scrisoare, dar acestea trebuie rezolvate în școală, conform Procedurii operaționale PO 07 pentru combaterea violenței.

4.3.10 Personal a comunicat permanent cu familia și a aflat că frecventează Centrul Școlar de Educație Incluzivă Mediaș și are dificultăți de adaptare. A contactat-o și pe învățătoarea actuală a copilului de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Mediaș, d-na B T care mi-a afirmat că a evaluat din punct de vedere al achizițiilor dar este foarte retras.

4.3.11. În soluționarea situației create conducerea școlii și directorul personal s-au implicat pentru a căuta o soluție care să fie în interesul copilului și acceptată de părinții copilului. Consideră că prin acestea nu a privat copilul de dreptul la educație, dar pentru a fi școlarizat în Școala gimnazială „Bathory Istvan” Mediaș este necesar un certificat de orientare școlară conform Art. 16 (4) din Legea 446/ 06.12.2014: *”Accesul în unitățile de învățământ al copiilor cu dizabilități, inclusiv ai celor cu handicap, precum și al celor cu dificultăți de învățare se realizează prin hotărâre a comisiei pentru protecția copilului, care eliberează certificatul de orientare școlară și/ sau profesională, pe baza raportului de evaluare complexă întocmit de serviciul de evaluare complexă din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene”* Singurul certificat de orientare școlară este cel care îl orientează către Centrul Școlar de Educație Incluzivă Mediaș iar Hotărârea Comisiei care a eliberat acest certificat nu a fost contestată de părinții copilului. Având în vedere faptul că hotărârea comisiei este executorie, conform Art. 42 din Metodologia privind evaluarea, asistența psihoeducațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale, aprobată cu OMECT nr. 6552 din 13 decembrie 2011 și în lipsa altui certificat de reorientare școlară și profesională Consiliul de administrație a Școlii Gimnaziale ”Bathory Istvan” Mediaș a recomandat părinților înscrierea copilului la o unitate de învățământ special, fără nici o intenție de discriminare. Deci, necuprinderea copilului în clasa I a anului școlar s-a datorat lipsei unei orientări școlare la Școala Gimnazială „Bathory Istvan” Mediaș și nu datorită afecțiunilor cauzate de sindromul Down. Dacă ar fi existat o orientare școlară pentru anul școlar 2014-2015 copilul ar fi fost înscris în clasa I în pofida unor reacții negative ale unor părinți. Totodată, datorită numărului redus de elevi cu cerințe educaționale (4 elevi) poate fi angajat un profesor de sprijin.

Punctul de vedere al Inspectoratului școlar județean Sibiu

4.4.1. Prin punctul de vedere exprimat, ISJ Sibiu după verificarea aspectelor sesizate și a documentelor care vizează starea de sănătate, evoluția școlară/ traseul educațional arată următoarele:

4.4.2. Petenții au făcut o prezentare eliptică a situației, abordând emoțional traseul educațional al copilului, fără să fie făcute referiri punctuale la documente medicale, certificate, orientări școlare, evaluări pedagogice/psihologice ale acestuia realizate de instituții abilitate.

4.4.3. Se probează faptul că la sfârșitul anului școlar 2013-2014, la nivelul Școlii Gimnaziale Bathory Istvan din Mediaș a fost luată decizia de a solicita reorientarea copilului spre învățământul special, după ce a fost realizată evaluarea finală a progreselor realizate de acesta, în acord cu planul de recuperare/servicii nr. 49728/04.11.2013, anexă la certificatul de încadrare în grad de handicap grav - cu asistent personal (817/ 13.11.2013).

4.4.4. Decizia de reorientare școlară, spre o formă de învățământ adaptată nevoilor individuale ale minorului este susținută, după aprecierile unității, de abilitățile cognitive reduse, de comportamentul adaptativ deficitar, de contextul educațional în care ceilalți copii din clasă sunt afectați, de participarea școlară redusă dar mai ales de nevoia de suport și asistență educațională specializată a copilului.

4.4.5. Potrivit *Legii nr. 272/2004, art. 46*, *copilul cu handicap are dreptul la educație, recuperare, compensare, reabilitare și integrare, adaptate posibilităților proprii, în vederea dezvoltării personalității sale.* Integrarea copilului în școala de masă s-a făcut fără servicii educaționale de sprijin, pentru că părintele copilului nu a făcut demersurile necesare către CJRAE Sibiu pentru certificarea copilului ca elev cu cerințe educaționale speciale și pentru includerea lui în program de sprijin.

4.4.6. Se probează faptul că, părinții elevilor din clasa I au avut atitudini reactive față de integrarea elevului E-S K în colectivul clasei. Acestea au fost evidențiate în petiția înaintată Inspectoratului Școlar Județean Sibiu, la debutul anului școlar 2014-2015.

4.4.7. Documentele verificate la nivelul unității au evidențiat faptul că:

- Certificatul de expertiză și orientare școlară/profesională nr. 1504/19.09.2013, eliberat de Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Sibiu, la solicitarea părinților E J și C K, în acord cu art. 37 (a), capitolul IV din *metodologia privind evaluarea, asistența psihoeducațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale*, aprobată cu OMECTS nr. 6.552 din 13 decembrie 2011, recomandă orientarea elevului spre învățământul special. Decizia orientării a fost luată după consultarea atentă a documentelor medicale, logopedice și psihologice, depuse la dosar.

- Hotărârea comisiei din 19.09.2013 **era executorie**, conform art.42 din *metodologia privind evaluarea, asistența psiho-educațională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe educaționale speciale*, aprobată cu OMECTS nr. 6.552 din 13 decembrie 2011.

- Recomandarea comisiei putea fi contestată, în termen de 48 de ore de la data comunicării sub semnătură a certificatului de orientare școlară și profesională la SEOSP din cadrul CJRAE/CMBRAE (art. 43 din aceeași metodologie), însă părintele petent nu și-a exercitat acest drept.

4.4.8. Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Mediaș, prin directorul instituției, membru în comisia de orientare școlară a CJRAE Sibiu, care are obligația constituirii formațiunilor de studiu, a asigurat la debutul anului școlar 2013-2014, pentru clasa pregătitoare, un psihopedagog vorbitor al limbii maghiare, pentru debutul optim al minorului.

4.4.9. La solicitarea scrisă a părintelui, înregistrată la nivelul CSEI Mediaș sub nr. 1596/21.11.2013, copilul a fost retras din cadrul școlii speciale. În contextul în care psihopedagogul este etnic maghiar și putea interacționa lingvistic cu acesta, motivația că elevul nu cunoaște decât limba maghiară, este nefundamentată.

4.4.10. Raportul evaluării psihologice realizate de consilierul școlar la data de 10.06.2013 a subliniat, sumativ, că băiatul (la acea dată) de 11 ani are o dezvoltare senzorial-perceptivă deficitară, nivel cognitiv mult sub nivelul vârstei cronologice, distractibilitate crescută precum și tendința de a refuza colaborarea, fiind atașat puternic de familie. În esență, este confirmat diagnosticul de deficiență mintală severă și sindrom Down evidențiat de altfel în certificatul medical nr. 86 din 9 iulie 2013 eliberat de Spitalul de Psihiatrie C.S.M. Sibiu.

4.4.11. După decizia familiei de transferare a copilului în Școala Gimnazială Bathory Mediaș, la clasa pregătitoare, secția maghiară, serviciul de evaluare complexă, de pe lângă Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sibiu, a eliberat planul de recuperare/servicii nr. 49/28/04.11.2013, anexă la certificatul încadrare în grad de handicap grav - cu asistent personal (817/ 13.11.2013) în care se recomanda explicit abordarea Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Sibiu, în perioada mai/iunie 2014, pentru orientarea școlară către o instituție de învățământ adecvată nevoilor și potențialului de învățare, evaluând complex rezultatele integrării copilului în învățământul de masă din anul școlar 2013/2014.

4.4.12. Documentele puse la dispoziție de managerul Școlii Gimnaziale Bathory Mediaș au evidențiat faptul că părinții copilului au luat cunoștință, prin semnătură, în data de 3.06.2014, de rezultatele evaluării finale a nivelului dezvoltării psihosomatice și au primit recomandarea de a face demersuri pentru schimbarea traseului educațional, în interesul superior al copilului, având în vedere faptul că în mediul educațional tradițional, copilul nu beneficiază de servicii educaționale adecvate potențialului și nevoilor de învățare.

4.4.13. Învățătoarea clasei I nu avea competența de a realiza înscrierea elevilor. Tabelul cuprinzând componența clasei de elevi a fost realizat și semnat de managerul unității și a fost primit de învățătoarea care a preluat clasa I, la debutul anului școlar.

4.4.14. În acord cu Legea Educației Naționale nr. 1 /2011, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul II, art. 25 (2) pentru persoanele care au depășit cu mai mult de 3 ani vârsta clasei, în mod excepțional, învățământul obligatoriu se poate organiza și în formula de învățământ cu frecvență redusă, sau (3) pentru elevii cu cerințe educaționale speciale se poate organiza învățământ la domiciliu.

4.4.15. Caracterizarea psihosomatică a elevului de 12 ani, clasa I din cadrul Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Mediaș, realizată de psihopedagog după

transferul copilului, din luna octombrie 2014, evidențiază dezvoltarea perceptivă și psihomotrică deficitară, inabilitatea de a realiza clasificări simple de formă și mărime, retard de limbaj cu inteligibilitate redusă, labilitate emoțională, dificultăți de relaționare și adaptare, competențe școlare minime (înțelege mesaje simple, formulate în limba maghiară, vocabular sărac, nu cunoaște literele, lucrează greoi doar cu sprijin permanent). În esență, copilul trebuie supravegheat permanent și face față doar curriculumului învățământului special.

4.4.16. Analiza comportamentului adaptativ al elevului cu retard mintal sever (QI 34) și Sindrom Down (competențele fizice/motorii, abilitățile de comunicare, conceptuale și sociale ale copilului), evaluarea contextului și a consecințelor integrării din anul școlar 2013-2014, caracterizarea realizată de psihopedagogul CSEI Mediaș, în luna octombrie 2014, conduc la concluzia că plasarea elevului într-un mediu de educare tradițional a avut un impact negativ atât asupra lui cât și asupra clasei, care nu a fost pregătită să îi faciliteze integrarea, excluzând însă ideea promovată de părinți de discriminare. Cerințele lui educaționale sunt dublate de nevoia de a beneficia de servicii specializate, pe care doar formula specială de învățământ o poate oferi în acest moment, la Mediaș. De altfel, Raportul Organizației Mondiale a Sănătății din 2011 surprinde faptul că, elevii cu dizabilități amplasați în medii speciale, obțin rezultate academice mai bune decât în învățământul tradițional și că în realitate, este foarte greu să realizeze incluziunea deplină a tuturor copiilor cu dizabilități, mai ales cele severe.

4.4.17. În consecință, având în vedere interesul superior al copilului și dreptul acestuia de a beneficia de educație adaptată nevoilor sale, precum și vârsta atinsă (12 ani împliniți în luna iulie 2014) Inspectoratul apreciază că decizia finală a părinților de a-l reintegra în învățământul special este o decizie corectă, menită să asigure oportunități pentru obținerea unor progrese pe toate palierele de dezvoltare. De asemenea, apreciază că nu se probează acuzația de discriminare adusă doamnei învățătoare T N Z; aceasta nu a cunoscut situația și nu a avut competența de a decide asupra înscrierii copilului în clasa I, având în vedere cele expuse și justificate prin documente.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare privind neacordarea unui tratament egal pentru fiul petentilor cu ocazia începerii noului an școlar.

5.2. În drept, potrivit dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.

5.3. Astfel, avem în vedere faptul că, în prezenta cauză, a fost ridicată excepția lipsei calității procesuale pasive, excepție invocată de către partea reclamată T N Z. Aceasta arată faptul că nu ar fi avut competențele de a refuza înscrierea unui copil ori de a decide în referitor la prezența acestuia la deschiderea anului școlar precum și la orele de curs.

5.4. Examinând conținutul petiției precum și adresele aflate în dosarul nr. 549/2014, raportat la obiectul dosarului, Colegiul director, dezbătând excepția lipsei calității procesuale urmează a o admite.

5.5. Analizând faptele reținute în speță, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO), care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”.

5.6. Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/ 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de

rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

5.7. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000R. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

5.8. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură acțiunile și inacțiunile părții reclamante au o natură discriminatorie, astfel cum este prevăzut în art. 2 alin.1 al O.G. nr.137/2000 republicată.

5.9. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.10. Este evident faptul că dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratatul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public.

5.11. Fapta de a nu asigura condițiile respectiv tratamentul egal la începerea anului școlar și a festivităților de deschidere constituie o faptă de discriminare directă (art. 2, alin. 1 și art. 15) fiind încălcat dreptul la educație în condiții egale și dreptul la demnitate al persoanei.

5.12. În cazul semnalat de către petenți exista o orientare școlară însă procedura prin care copilul a fost înscris a avut efecte discriminatorii. Informarea părinților a fost făcută verbal. În situația în care ar fi existat o informare scrisă a părinților situația ar fi fost cu totul alta. Părinții, după emiterea deciziei de orientare școlară ar trebui să înscrie copilul în unitatea școlară indicată.

5.14. Aspectul menționat mai sus contribuie la stabilirea gravității faptei de discriminare și la sancțiunea aplicată pentru comiterea acesteia, în speță, Colegiul director considerând că se impune sancționarea faptei cu avertisment și nu cu amendă contravențională.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive invocate de către partea reclamată T N Z;
2. Nu se rețin fapte în sarcina părții reclamante, Inspectoratul Școlar Sibiu;
3. Constatarea săvârșirii unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată de către partea reclamată, școala Istvan Bathory din Mediaș;

4. Sancționarea părții reclamate, Școala Bathory Istvan, cu avertisment;
5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

Data redactării 19.02.2014

Motivată și tehnoeditată T.B./R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.